
Financieel verslag 2019
Stichting Grote Kerk Naarden
Naarden

30 juni 2020

Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuursverslag	2
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2019	10
Staat van baten en lasten over 2019	12
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	13
Toelichting op de balans	17
Toelichting op de staat van baten en lasten	23
Samenstellingsverklaring van de accountant	26

Bestuursverslag

Inleiding

De kosten, gemoeid met de instandhouding van Grote Kerk Naarden, kunnen ten dele worden gedekt met subsidie van het Rijk en de Gemeente Gooise Meren en de jaarlijkse bijdrage van de Protestantse Gemeente te Naarden voor het gebruik van het gebouw. Een deel van de kosten dient daarom te worden gefinancierd uit de exploitatie van het kerkgebouw. Zonder positief exploitatiesaldo zou de instandhouding van het monumentale kerkgebouw niet mogelijk zijn. De taak van de Stichting gaat daarnaast verder dan instandhouding. Erfgoed heeft draagvlak en commitment vanuit de samenleving nodig. Daarmee worden de continuïteit en het collectief eigenaarschap gewaarborgd. Vanuit deze gedachte is het vanzelfsprekend dat overheden en particulieren bijdragen aan het behoud. En het is even vanzelfsprekend dat de Stichting Grote Kerk Naarden zich inspant om het monument toegankelijk te maken voor publiek en betekenislagen zichtbaar maakt of toevoegt middels educatie en programmering. Vanuit die basisgedachte is in 2019 gewerkt aan een nieuwe positionering waarmee het profiel van Stichting Grote Kerk Naarden op verschillende markten krachtiger uitgedragen wordt. Exploitatie van het gebouw is zo, naast een noodzaak voor instandhouding, van toegevoegde waarde voor de maatschappelijke betekenis van het gebouw.

Positionering

In 2019 werden een nieuwe positionering en bijbehorende visuele identiteit ontwikkeld. Met onderstaande positionering wil Stichting Grote Kerk Naarden (SGKN) de komende jaren verder groeien als cultuurpodium, erfgoedlocatie en verhuurlocatie.

Grote Kerk Naarden - Baken van Holland

Middenin de Vesting staat Grote Kerk Naarden: al eeuwenlang een baken van Holland. Voor schippers op de Zuiderzee, voor de Spaanse troepen en de Geuzen, voor de postkoets in de zeventiende eeuw, voor bezoekers en bewoners in meer dan 500 jaar geschiedenis.

Ook figuurlijk is de kerk een baken. Of je nu alleen of met veel bent, de kerk omarmt je. Met haar zachte licht en wereldberoemde tongewelf boven je hoofd. Grote Kerk Naarden is een podium voor kwaliteit én een plek voor iedereen om in te luisteren, beleven, delen en beschouwen.

Aan de positionering zijn een aantal meerjarendoelstellingen gekoppeld op gebied van merkontwikkeling, zichtbaarheid, communitybuilding & partnering en de vrijwilligersorganisatie.

Hemelbestormers

Om vorm te geven aan de positionering zijn in 2019 de ontwikkeling en voorbereiding gestart van het project Hemelbestormers. Dit publieksproject draait om programmering in en rond de kerk en de renovatie van het dak en vindt plaats in 2020. De geplande publiekssteiger in 2020 is vanwege de coronacrisis niet doorgestaan, maar de programmering is omgevormd. Het project geeft een impuls aan het vinden van nieuwe vrijwilligers, het bereiken van nieuwe publieksgroepen, partnering met culturele instellingen en de naamsbekendheid van Grote Kerk Naarden. Voor het project werd in 2019 sponsor- en fondsenwerving geïnitieerd. In 2020 is 49.000 euro toegekend aan het project.

Protestantse Gemeente te Naarden

De Stichting Grote Kerk Naarden heeft een goede samenwerking met de Protestantse Gemeente te Naarden. Geheel in overeenstemming met haar oorspronkelijke bestemming staat het kerkgebouw ter beschikking van de Protestantse Gemeente te Naarden voor de zondagse eredienst. De Stichting Grote Kerk Naarden ontvangt hiervoor jaarlijks een bedrag aan huur. In verband met de agenda en belangrijke evenementen in de kerk is de Protestantse Gemeente bereid enkele zondagen de kerkdiensten elders te houden. Daarvoor is de Stichting Grote Kerk Naarden de Kerkenraad en Kerkrentmeesters zeer erkentelijk.

Exploitatie

Het jaar 2019 laat een exploitatie-omzet zien die ten opzichte van het jaar 2018 lager ligt. In het voorafgaande jaar wordt de basis gelegd voor het jaar erop. In 2018 is nauwelijks gewerkt aan de noodzakelijke voorbereidingen voor de exploitatie van 2019. Vanaf oktober 2018 tot maart 2019 was er

geen directie en daarmee stagneerde ook de ontwikkeling van new business. Daarnaast is de jaarlijkse beurs La Table niet meer voortgezet. Inmiddels is weer een stijgende lijn ingezet.

Aantallen

15 concerten en 17 orgelconcerten (in 2018: 23 concerten en 18 orgelconcerten)
17 groepsrondleidingen (in 2018: 16)
5 lezingen/presentaties/overige bijeenkomsten (in 2018: 5)
6 herdenkingsbijeenkomsten (in 2018: 7)
1 huwelijksvoltrekking (in 2018: 4)
1 diners/recepties/relatieontvangsten (in 2018: 4)
1 beeldregistratie (in 2018: 1)
1 beurs (in 2018: 1)
2 tentoonstellingen (in 2018: 2)
1 kerstmarkt (in 2018: 0)

Concerten

Naast uitvoeringen van o.a. de Matthäus-Passion en voor- en najaarsconcerten door De Nederlandse Bachvereniging, vonden er het gehele jaar verschillende concerten plaats. De Lions Godelinde Club organiseerde traditiegetrouw het Nieuwjaarsconcert. Rond kerst verzorgde Ciconia Consort een concert met thema Engelse kerst. De Nederlandse Händelvereniging frequenteerde de kerk en rond Valentijnsdag kon men liggend luisteren naar het Canto Ostinato van Jeroen van Veen. De samenwerking met Theater Spant! in Bussum werd gecontinueerd en functioneert nog steeds naar tevredenheid. Concertorganisatoren hebben de mogelijkheid ondersteund te worden door Spant! op het gebied van marketing en communicatie en hiervan wordt veel gebruik gemaakt.

Orgelconcerten

De Commissie Orgelconcerten van de Stichting Grote Kerk Naarden verzorgde in 2019 - naast de traditionele concerten op Tweede Paasdag, Hemelvaartsdag en Tweede Kerstdag - ook de zomerserie. Er wordt jaarlijks een programmaboekje ontwikkeld. In 2019 zijn de voorbereidingen getroffen om de middelen te laten aansluiten bij de nieuwe huisstijl van de Stichting Grote Kerk Naarden.

Beurzen

De door InterEvent georganiseerde topbeurs, het Kunst & Antiek Weekend, werd dit jaar omgedoopt tot Naarden The Art Fair en was drukker bezocht dan ooit. De beurs geniet landelijke bekendheid. InterEvent komt al vele jaren in Grote Kerk Naarden en is een belangrijke relatie.

Kerstmarkt

Nieuw dit jaar was de kerstmarkt. Dit initiatief was een samenwerking tussen Stichting Burgerzin, de Ondernemersvereniging, Stichting Grote Kerk Naarden en de Protestantse Gemeente Naarden. Een voorbeeld van lokale samenwerking zoals de stichting die vaker wil initiëren. Op uitnodiging van de stichting kwamen de partijen overeen de markt in de kerk te organiseren. Met 60 kramen en meer dan 4000 bezoekers was de markt een absoluut succes. Ook leverde de markt veel lokaal draagvlak en goodwill op.

Maatschappelijke Bijeenkomsten

In het kader van het convenant met de gemeente, is de kerk voor een 0-tarief beschikbaar voor maatschappelijke evenementen die georganiseerd worden door de gemeente. Daarnaast is in 2019 een speciaal cultureel-maatschappelijk tarief ingevoerd op 1 maandag of dinsdag in de maand, onder de naam Lokaal Verhaal. Kleinschalige, non-profit-initiatieven uit de lokale omgeving kunnen op die manier de vloer gebruiken. In december 2019 was een concert van Podium de Mess de eerste in de serie. Inmiddels hebben in januari en februari 2020 bijeenkomsten plaatsgevonden, o.a. van het bewonersplatform.

In de kerk vond in maart 2019 weer 'Gooi on Stage' plaats, een beroepsoriëntatie-dag voor duizend vmbo-leerlingen. Voor hen werd de looper uitgerold en de leerlingen werden als filmsterren binnengehaald onder een daverend applaus. In de kerk konden zij spreken met allerlei beroepsbeoefenaars. Deze dag was een groot succes.

In maart stond ook de Comeniusdag weer op het programma. De Comeniusprijs was voor Mardjan Seighali, directeur van het UAF.

In april vonden in de kerk de decoraties plaats en ontving menig bijzonder inwoner een Koninklijke Onderscheiding. Op 4 Mei werd traditiegetrouw de herdenking in de kerk gehouden.

Tentoonstellingen, Toerisme en Rondleidingen

Gedurende de lichte maanden was de kerk bijna elke dag geopend. Het Fotofestival Naarden vond plaats in de zomer. Er waren schilderijen van o.m. Jacob van Ruijsdael te zien in het koor. Het festival werd goed bezocht. Tijdens de zomermaanden heeft het Toerisme Team duizenden kerktoeristen ontvangen en rondgeleid. Het team zorgde voor de openstelling van het monument, verkoop van souvenirs en het delen van de kennis over het kerkgebouw. Buiten het seizoen vonden op afspraak groepsrondleidingen plaats.

Rondleidingen en erfgoededucatie

De kerk werd in 2019 bezocht door basisschoolkinderen en ook leerlingen van een aantal middelbare scholen uit 't Gooi vonden hun weg naar de kerk. Eind 2019 werd binnen het project Hemelbestormers gestart met de ontwikkeling van een nieuw educatieprogramma voor bovenbouw primair onderwijs, in samenwerking met de Stichting Omgevingseducatie Gooi, Vecht en Eemstreek en twee basisscholen in Gooise Meren. Het programma bestaat uit een bezoek aan de kerk een verwerkingsles in de klas en spreekt alle zintuigen aan. Geheel aansluitend bij moderne lesmethoden en de kerndoelen erfgoed, laat het leerlingen op interactieve wijze kennismaken met Grote Kerk Naarden. Vanaf schooljaar 20/21 is het programma te boeken voor 1,50 euro per leerling. De Stichting zal hier dan ook inkomsten uit verwerven.

Financieel

De instandhouding van het gebouw vraagt jaarlijks om grote uitgaven, die volgens een vast meerjarenplan verlopen. Daarvoor heeft de Stichting voorzieningen aangelegd, die in het verleden zijn opgebouwd door positieve resultaten uit de exploitatie (verhuur) van het gebouw. Deze eigen fondsen zijn traditioneel bij lange na niet voldoende om de instandhoudingskosten te dragen. Een belangrijk deel van de kosten dient daarom te worden gefinancierd uit subsidies van rijk, fondsen en gemeente en daarnaast uit donaties.

Overheidssubsidies

Wij zijn dankbaar voor de BRIM-subsidie van het rijk op ons meerjaren-onderhoudsplan. In 2019 ontvingen wij de vijfde tranche van de bijdrage aan de subsidiabele kosten in het kader van het door de RCE goedgekeurde zes-jaren-instandhoudingsplan.

We zijn tevens gelukkig met de bijdrage die wij van de Gemeente Gooise Meren ontvingen. Wij mochten wederom jaarlijkse subsidie van de Gemeente ontvangen voor de instandhouding van de kerk. In 2019 bedroeg de subsidie € 44.445,-.

Dankzij een aparte subsidie van de rijksoverheid konden wij in 2018 starten met de renovatie van het leien dak van de gehele grote kerk. Dit project van bijna € 2,7 miljoen over twee jaren overstijgt verre de eigen draagkracht van onze Stichting. Met de rijkssubsidie van €1.883.000,- (70% van de subsidiabele kosten) en een gift van een particuliere stichting was de financiering nog niet geheel rond. In 2019 ontvingen wij aanvullend een subsidie van de Provincie Noord-Holland van maar liefst € 479.875,- voor dit project. Dankzij deze subsidie is de dekking van het project rondgekomen, waarvoor wij de provincie zeer erkentelijk zijn. Ook kon dankzij deze subsidie de eigen bijdrage aan het project op 10% van de totale begroting worden vastgesteld. Hetgeen betekent dat een deel van de extra eigen voorziening vrij kon vallen voor onder meer brandveiligheidsmaatregelen.

Exploitatie-opbrengst

De subsidies voorzien in een deel van de uitgaven. Zonder een positief exploitatiesaldo zou de instandhouding van het monumentale kerkgebouw niet mogelijk zijn. De inkomsten in 2019 van totaal € 269.940,- voor het gebruik van het monument waren niet voldoende om een dotatie aan de voorzieningen te doen.

Vereniging Vrienden van Grote Kerk Naarden

De steun van de Vereniging Vrienden van Grote Kerk Naarden is van grote waarde. De Vrienden doneerden in 2019 maar liefst 40.000 euro aan het dakproject. Daarnaast droegen ze in 2019 bij aan verbetering van een aantal middelen in het gebouw, zoals een pipe-and-drape-systeem, nieuwe handgemaakte kussens voor de herenbanken en nieuwe, stapelbare karren waarop de stoelen gemakkelijker verplaatst kunnen worden. Met hun jaarlijkse rally en met de contributie halen de Vrienden jaarlijks middelen op die in overleg met de Stichting kunnen worden aangewend. Met de Vrienden zijn we daarnaast in 2019 in gesprek gegaan over meer synergie tussen Stichting en Vereniging en het aanbieden van extra activiteiten aan de leden.

Overhead

Ook zichtbaar in de jaarrekening zijn natuurlijk de kosten van ons kantoor (onze medewerkers, de exploitatiekosten van het gebouw en beheer –en administratiekosten). De totale personeelskosten (inclusief overige personeelskosten, zijnde inzet van zelfstandigen) bleven op hetzelfde niveau. Dit kwam doordat wij in de eerste twee maanden van 2019 een persoon minder in dienst hadden. Procentueel is dit effect op de personeelskosten minder dan de verkleinde capaciteit, omdat wij ter overbrugging gewerkt hebben met een hogere inzet van onze overige (parttime) medewerkers. Dit om de continuïteit te garanderen in onze dienstverlening. Wij zijn onze medewerkers dankbaar voor hun inzet en flexibiliteit. De beheer- en administratiekosten bleven ongeveer gelijk. De energiekosten in 2019 zijn op een normaal niveau. De reclame- en PR-kosten zijn in 2019 hoger dan normaal geweest vanwege de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl en website.

Running Forecast 2020 en prognose

In de loop van maart 2020 is door de mondiale uitbraak van het coronavirus de economie wereldwijd in onzeker vaarwater terechtgekomen. Ruim 25 evenementen moesten geannuleerd worden. Uit de annuleringen zijn wel compensatie-inkomsten gekomen, maar uiteraard veel minder inkomsten dan gepland. 2020 zou aanvankelijk een goed jaar worden, dat is ook te zien aan de maanden januari en februari. Wij hebben de NOW aangevraagd waarmee we een groot deel van de loonkosten vergoed hebben gekregen en krijgen t/m september.

We zien de laatste weken dat de markt weer aantrekt. Omdat wij een groot gebouw zijn met 1000 m² vloeroppervlak en een hoog plafond, zijn wij goed in te richten volgens de coronaregels. De afgelopen tijd zijn wij extra zichtbaar geweest op online platforms. Dat resulteert er nu in dat partijen weer gaan organiseren bij ons. Een deel van de in het voorjaar geannuleerde activiteiten krijgt zo nog dit jaar een vervolg, daarnaast zijn er nieuwe activiteiten bijgekomen.

Ook zijn wij zelf meer activiteiten gaan organiseren vanaf 2020. Het project Hemelbestormers, waarvoor we 49k aan fondsen hebben geworven, is daar een voorbeeld van. Met deze activiteiten laden we onze, eind 2019 ingezette, positionering en werken we aan een sterker profiel. Ook verwerven we er publieksinkomsten mee. Daarnaast zorgen deze activiteiten voor meer mensen over de vloer, en dus meer bekendheid van het gebouw.

Een aantal partijen, vooral concerten met zang, zal dit jaar nog niet bij ons terecht kunnen is de verwachting. Wel zijn daar andere evenementen voor in de plaats gekomen. Zo hebben we 2 beurzen in het najaar die we coronaproof kunnen inrichten. Ook de Nederlandse Bachvereniging, waarmee we een sterke relatie hebben, organiseert extra concerten bij ons dit jaar. Met op dit moment een geraamd verlies van 36,5k in 2020, is er nog geen reden tot grote paniek. Wij hebben de verwachting dat er in 2020 nog evenementen bij zullen komen en dat 2021 er weer beter uit zal zien. Het dakproject, tot slot, zal naar verwachting binnen de begroting worden afgerond.

We leven in een veranderende wereld en als organisatie bewegen wij steeds mee met nieuwe ontwikkelingen. Of en hoe evenementen doorgaan in 2021 is afhankelijk van de ontwikkeling van de pandemie en de daaruit voortvloeiende maatregelen. De strategie en het beleid zijn erop gericht om komende jaren nieuwe markten aan te boren en daar werken we volop aan. Op die manier willen wij 2021 goed doorkomen als organisatie. Ervan uitgaande dat er dan een vaccin is tegen corona, hebben wij er vertrouwen in dat de markt weer zal aantrekken en dat uitgestelde evenementen een locatie zoeken waar ze veilig terecht kunnen. Intussen werken wij vanaf zomer 2020 aan een sponsorplan en gaan we meer

inzetten op vaste inkomsten uit sponsoring en fondsenwerving. Dat maakt onze basis steviger.

Vanwege de onzekerheden over de duur en de uiteindelijke maatschappelijke en economische impact van deze virusuitbraak, geldt dat een materiële onzekerheid omtrent de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten van toepassing is. Ondanks deze onzekerheden heeft het bestuur alle vertrouwen dat de continuïteit van de stichting voor de korte en langere termijn voldoende is gewaarborgd. Op basis van het vertrouwen, maar met inachtneming van de onzekerheid is de jaarrekening opgesteld op basis van continuïteitsveronderstelling.

Instandhouding Kerkgebouw

BRIM Algemeen

BRIM staat voor Besluit Rijkssubsidiëring Instandhouding Monumenten (in dit geval BRIM 2013). De beschikking die op 28 augustus 2015 door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is afgegeven, werkt als leidraad voor de uitvoering en bevat een subsidie van € 243.250,-. Dit is 50% van de totale subsidiabele instandhoudingskosten van € 486.500,-. De Stichting Grote Kerk Naarden draagt de andere 50% bij uit eigen voorzieningen. De uitvoering van de BRIM-werkzaamheden zijn in 2015 gestart en zullen eind 2020 eindigen. De naam BRIM-subsidie is inmiddels omgedoopt tot SIM-subsidie.

BRIM 2019

- Aan orgelmaker Adema is de opdracht verstrekt voor het werk aan de balgen van het hoofdorgel. De uitvoering van deze opdracht is vanwege logistieke en capaciteitsredenen uitgesteld naar 2021.
- Voor kleine onderhoudswerkzaamheden is een gering BRIM-budget beschikbaar dat voor de punten uit het monumentenwachtrapport 2019 en onvoorzien kleine zaken kan worden ingevuld.
- De andere reguliere BRIM-zaken, zoals controle brandblussers, inzet monumentenwacht, lopen gedurende de gehele BRIM-periode.
- De onderzoekwerkzaamheden aan de schilderingen van het tongewelf moeten nog worden vervolgd. Er is binnen de BRIM een klein onderzoeksbudget beschikbaar. Dat is gedeeltelijk gebruikt voor adviseurs waaronder de Firma Physitec (Edgar Neuhaus). Met de RCE is gesproken over een pilotonderzoek aan het gewelf. De concrete planvorming hierover is in 2020 samen met de RCE opgepakt.

Verduurzamingsproject

Het verduurzamingsproject bestond uit de volgende onderdelen:

1. De vervanging van het luchtbehandelingssysteem in combinatie met de centrale verwarming
2. Aanbrengen van tochtportalen
3. Vervangen van de verlichting

Hier is in 2015-2016 nog een vierde onderdeel aan toegevoegd: het zonnepanelenproject.

De eerste twee onderdelen waren al voor 2018 uitgevoerd. Er is gesteld dat het verduurzamingsproject in 2019 moet worden afgerond. In 2019 is opdracht gegeven om de noodverlichting voor het tongewelf te vervangen en is onderzoek gedaan naar geschikte LED-verlichting voor de kroonluchters. De opdracht om deze te vervangen is in 2020 gegeven. De gehele aanlichting van de kerk is als aparte opdracht neergelegd bij Erco verlichting. Op basis van een compleet lichtplan is het (naar verwachting vanaf eind 2020) mogelijk om de kerk in verschillende sferen uit te lichten en ook de panelen van het tongewelf apart aan te lichten.

Het zonnepanelenproject is in 2017 gestopt. Het beoogde dakvlak (bij Visio, zie jaarverslag 2017) voor de plaatsing van een 200-tal Photo-voltaïsche zonnepanelen bleek niet beschikbaar. In overleg met de Bankgiroloterij is het bedrag dat voor de zonnepanelen gereserveerd stond, toegevoegd aan het onderdeel verlichting.

Veiligheid

Omdat er een aantal inbraakpogingen zijn geweest en omdat het Fotofestival Naarden aangescherpte veiligheidseisen had met de tentoonstelling van kostbare schilderijen, is in 2019 een alarmsysteem gerealiseerd. De kosten hiervoor zijn gedeeld met het Fotofestival. Ook zijn de sloten vervangen op advies van de veiligheidsexpert.

Brandveiligheid

N.a.v. de brand in de Nôtre Dame en een aantal andere kerkbranden de afgelopen jaren, is besloten om in 2019 vol in te zetten op brandveiligheid. Hiertoe is met verschillende partijen – gemeente, brandweer, installateur, preventiespecialist, monumentenarchitect – overlegd en vervolgens besloten om de focus te leggen op brandpreventie. Hiertoe wordt een drietal activiteiten ondernomen:

- Inpakken van schakelkasten en voorzien van aerosols (blussysteem), aangesloten op de reeds aangelegde alarminstallatie.
- Inventariseren en verbeteren van de elektrische installatie
- Stofvrij maken van verschillende ruimtes

Ook de toren wordt door de gemeente aangepakt op brandveiligheid.

Restauratie leiendak

De werkzaamheden zijn in 2018 gestart en bestaan uit drie hoofdonderdelen:

1. Vervanging Leien. Uitvoering: Jobse Leidekkers
2. Steigerwerk. Uitvoering: DEJO Steigerwerken
3. Bescherming glas in lood. Uitvoering: Glasatelier Hagemeier

Er is door de Stichting een uitgebreid veiligheidsplan opgesteld voor de veiligheid van bezoekers en gebruikers van de kerk tijdens evenementen, concerten en beurzen.

Monumentenarchitect Paul van Vliet leidt de bouw en voert directie. Er worden periodiek bouwvergaderingen gehouden waar naast de bouwers en mensen van de Stichting ook de gemeente Gooise Meren bij aanwezig is.

Toren

De gemeente heeft – net als Stichting Grote Kerk Naarden – een BRIM-subsidie toegekend gekregen voor de instandhouding van de kerktoren. De BRIM-werkzaamheden voor de kerktoren en de vervanging van het leiendak van de kerktoren worden inmiddels uitgevoerd. De gemeente heeft de Stichting benaderd om het beheer van de kerktoren over te nemen. Gesprekken hierover zijn gaande.

Marketing en Communicatie

Op het gebied van Marketing en Communicatie is er veel gebeurd in 2019. Zo is een nieuwe positionering ontwikkeld met een nieuwe visuele identiteit en website. De geschiedenis van het gebouw is meer verweven met de propositie. De website en huisstijl zijn gebaseerd op elementen en vormen uit het gebouw. De nieuwe stijl heeft veel positieve reacties opgeleverd.

Website

De website is helder van opzet met weinig subniveaus en veel aansprekend beeld uit de Rijksstudio. De site is gekoppeld aan Google Analytics waardoor meer zicht ontstaat op bezoekersprofielen en aantallen bezoekers. Zo kunnen conversieadvertenties ook gevolgd worden op effect. De website ging 14 november live. Er werd een bericht aan een breed adressenbestand gestuurd en social media werden ingezet. Van 14 november t/m 31 december trok de site 4.627 unieke bezoekers. Het aantal sessies in die periode was 14.995. Het aanvraagformulier op de site werd ook verbeterd, waardoor online een aanvraag doen makkelijker geworden is. Dit heeft in 2019 tot meerdere aanvragen geleid.

Social Media

De Stichting was al actief op Facebook, echter met een relatief klein aantal paginavolgers, waardoor het organisch bereik over het algemeen klein bleef. Met de nieuwe huisstijl zijn ook 2 kanalen extra in gebruik genomen. De Stichting heeft nu een LinkedIn-pagina voor zakelijke communicatie en een Instagram-account om jongere doelgroepen te bereiken. Op Facebook neemt het aantal paginavolgers gestaag toe. Inmiddels zijn er ca. 100 nieuwe volgers, en ca. 800 volgers totaal. Er is gestart met Facebookadvertenties, gericht op conversie naar de website. Hieraan worden in 2020 advertenties toegevoegd die gericht zijn op meer pagina-volgers. Met de betaalde berichten van Facebook is het bereik van berichten gemiddeld meer dan vertienvoudigd.

Online platforms

Na lancering van de eigen website hebben wij onszelf als verhuurlocatie aangemeld bij een aantal online platforms met veel bezoekers. Zo staan wij nu op Inspirerendelocaties.nl en Trouwen.nl. In 2020 wordt

deze (betaalde) zichtbaarheid eventueel verder uitgebreid en onderzoeken we ook welke magazines aangeschreven kunnen worden voor redactionele aandacht dan wel branded content of advertentie.

Outdoor

Door het projectbudget van Hemelbestormers hebben we inmiddels ook kunnen investeren in outdoor zichtbaarheid. Een campagne voor nieuwe vrijwilligers heeft, onder andere met outdoor advertenties, 40 nieuwe vrijwilligers opgeleverd. In 2020 staan nog een aantal outdoor campagnes gepland.

Nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief van de Grote Kerk Naarden werd maandelijks verzorgd. In de nieuwsbrieven werden voornamelijk concerten en evenementen aangekondigd, maar ook de activiteiten van de Vereniging Vrienden en het ledenvoordeel voor Vrienden kregen aandacht in woord en beeld. De nieuwsbrief kreeg een restyling, aansluitend op de nieuwe huisstijl. De nieuwsbrief heeft ca. 1000 abonnees. Ongeveer een derde van de lezers is lid van de Vereniging Vrienden van de Grote Kerk Naarden.

Organisatie

In het verslagjaar 2019 is de samenstelling van het team op het Bureau gewijzigd. Per 1 maart is Ellen Snoep begonnen als nieuwe directeur van de Stichting. Ook in het afgelopen jaar heeft de Stichting bijzonder veel te danken aan de niet aflatende en enthousiaste inzet van de overige leden van het team op het bureau, én van alle vrijwilligers voor het werk van de Stichting; wij zijn hen zeer dankbaar. Er zijn in het verslagjaar geen wijzigingen geweest in de samenstelling van het Bestuur.

Bestuur

Evert Verhulp, voorzitter
Frans Pigeaud, penningmeester
Hélène Keurentjes - van Melle, secretaris
Bob Custers, bouwzaken
Trude Schermer, marketing en communicatie

Directie en medewerkers

Ellen Snoep, directeur
Paul de Vos, administrateur
Eveline ter Veer, bureaumanager
Angela Mast, producer
Olav Westerink, coördinator vrijwilligers
Diederik Kahrel, coördinator tijdens evenementen
Anna Vleming, coördinator tijdens evenementen

Orgelcommissie

Wybe Kooijmans, organist
Henk Eijlers
Henk Smits
Jan van Tuin

Vereniging Vrienden van de Grote Kerk Naarden

www.vriendengrotekerknaarden.nl
Bestuur
Diederik Bonnerman, voorzitter
Lieneke Tönjann, secretaris
Phil Jonckheer, penningmeester
Robbert Belle, rallymeester
Willem Eeghen, sponsoring

Jaarrekening

Balans per 31 december 2019

(na voorstel resultaatbestemming)

Activa

		<u>31-12-2019</u>		<u>31-12-2018</u>	
		€	€	€	€
<i>Vaste activa</i>					
Materiële vaste activa					
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1		29.559		22.166
<i>Vlottende activa</i>					
Vorderingen					
Debiteuren	2				
	3	21.382		36.044	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4	38.492		3.422	
Overige vorderingen en overlopende activa	5	484.882		55.784	
			544.756		95.250
Liquide middelen	6		1.802.653		2.782.887
Totaal activa			<u>2.376.968</u>		<u>2.900.303</u>

Passiva

		<u>31-12-2019</u>		<u>31-12-2018</u>	
		€	€	€	€
Stichtingsvermogen					
Gebonden reserve	7	33.352		24.737	
Algemene reserve	8	84.925		82.542	
			118.277		107.279
Voorzieningen					
Voorzieningen	9		2.153.444		2.731.848
Kortlopende schulden					
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	10		67.228		37.215
Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen	11		5.942		4.336
Overige schulden en overlopende passiva	12		32.077		19.625
			105.247		61.176
Totaal passiva			<u>2.376.968</u>		<u>2.900.303</u>

Staat van baten en lasten over 2019

		<u>2019</u>	<u>2018</u>
		€	€
<i>Baten</i>			
Donaties en giften		2.535	5.521
Rentebaten		892	1.026
Subsidies	13	44.445	43.702
Overige baten	14	269.940	335.383
		<u>317.812</u>	<u>385.632</u>
<i>Lasten</i>			
Lasten uit hoofde van personeelsbeloningen	15	188.690	181.388
Afschrijvingen materiële vaste activa		10.085	6.650
Overige personeelsbeloningen	16	15.490	27.407
Exploitatie gebouw en inventaris	17	116.654	126.970
Dotatie onderhoudsfonds		0	30.000
Beheer- en administratiekosten	18	(24.534)	40.216
Bankkosten		429	478
Dubieuze debiteuren		0	(199)
		<u>306.814</u>	<u>412.910</u>
<i>Totaal van som der kosten</i>		<u>306.814</u>	<u>412.910</u>
<i>Totaal van netto resultaat</i>		<u>10.998</u>	<u>(27.278)</u>
<i>Bestemming saldo van baten en lasten</i>			
		<u>2019</u>	<u>2018</u>
		€	€
Algemene reserve		<u>10.998</u>	<u>(27.278)</u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Grote Kerk Naarden is feitelijk en statutair gevestigd op St. Annastraat 5, 1411 PE te Naarden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41194470.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De doelstelling van de Stichting is tweeledig: de instandhouding van de monumentale Grote Kerk te Naarden en het toegankelijk houden van de Grote Kerk als centrum op godsdienstig, maatschappelijk en cultureel gebied.

Informatieverschaffing over continuïteit

In de loop van maart 2020 is door de mondiale uitbraak van het coronavirus de economie wereldwijd in onzeker vaarwater terechtgekomen. Op het moment van ondertekening van de jaarrekening heeft de coronacrisis een afname van de omzet tot gevolg gehad. Het bestuur van de stichting onderkent dat de nadelige gevolgen van de coronacrisis zich na de datum van ondertekening van deze jaarrekening mogelijkerwijs heviger kunnen manifesteren in de bedrijfsvoering dan tot dan toe het geval is geweest.

Vanwege de onzekerheden over de duur en de uiteindelijke maatschappelijke en economische impact van deze virusuitbraak, geldt dat een materiële onzekerheid omtrent de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten van toepassing is. Ondanks bovenstaande heeft het bestuur alle vertrouwen dat de crisis uiteindelijk positief zal worden afgesloten en de continuïteit van de onderneming in ieder geval de komende 15 maanden zal blijven voortbestaan.

Op basis van het vertrouwen, maar met inachtneming van de onzekerheid is de jaarrekening opgesteld op basis van continuïteitsveronderstelling.

Informatieverschaffing over schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Grote Kerk Naarden zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine Organisaties-zonder-winststreven, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen.

Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Informatieverschaffing over stelselwijzigingen

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Operationele leases

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een marktconforme disconteringsvoet wordt gehanteerd.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Andere baten

Subsidies, donaties en giften

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat van het jaar gebracht ten laste waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen en waarin de opbrengsten zijn gedeerd dan wel het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Subsidies en donaties met een bestemming om het gebouw te onderhouden worden direct ten gunste van de voorziening geboekt. De werkelijke onderhoudsuitgaven worden ten laste van de voorziening verantwoord.

Bijdragen van sponsors worden verantwoord in het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft.

Rentebaten

Rentebaten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben

Lonen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Pensioenlasten

Stichting Grote Kerk Naarden heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en betaalt Stichting Grote Kerk Naarden verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Toelichting op de balans

1 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	<i>Andere vaste be- drijfsmid- delen</i>
	€
<i>Stand per 1 januari 2019</i>	
Verkrijgings- of vervaardigings- prijs	46.903
Cumulatieve afschrijvingen	(24.737)
	<hr/>
<i>Boekwaarde per 1 januari 2019</i>	22.166
	<hr/>
<i>Mutaties</i>	
Investerings	17.478
Afschrijvingen	(10.085)
Desinvesteringen	(1.470)
Afschrijvingen op desinvestering- gen	1.470
	<hr/>
<i>Saldo mutaties</i>	7.393
	<hr/>
<i>Stand per 31 december 2019</i>	
Verkrijgings- of vervaardigings- prijs	62.911
Cumulatieve afschrijvingen	(33.352)
	<hr/>
<i>Boekwaarde per 31 december 2019</i>	29.559
	<hr/>
Afschrijvingspercentage	20
	<hr/>

2 Vorderingen

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar, tenzij anders vermeld. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

3 *Debiteuren*

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Debiteuren	21.382	36.044

Het wordt niet noodzakelijk geacht een voorziening voor dubieuze debiteuren op te nemen.

4 *Belastingen en premies sociale verzekeringen*

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Omzetbelasting	38.492	2.539
Pensioenen	0	883
	<u>38.492</u>	<u>3.422</u>

5 *Overige vorderingen en overlopende activa*

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Subsidies	480.000	43.702
Rente	623	1.000
Overige overlopende activa	4.259	11.082
	<u>484.882</u>	<u>55.784</u>

6 *Liquide middelen*

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
ABN-AMRO Bank N.V. (spaarrekening)	1.752.883	2.661.615
ABN-AMRO Bank N.V.	49.687	121.123
Kas	83	149
	<u>1.802.653</u>	<u>2.782.887</u>

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking.

7 Gebonden reserve

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Stand per 1 januari	24.737	18.087
Dotatie	8.615	6.650
Stand per 31 december	<u>33.352</u>	<u>24.737</u>

De gebonden reserve geeft het beslag op het eigen vermogen weer van de post materiële vaste activa ten behoeve van investeringen in de toekomst.

8 Algemene reserve

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Stand per 1 januari	82.542	116.470
Uit resultaatverdeling	10.998	(27.278)
Mutatie gebonden reserve	(8.615)	(6.650)
Stand per 31 december	<u>84.925</u>	<u>82.542</u>

Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening door het bestuur is het resultaat over 2019 onttrokken respectievelijk toegevoegd aan de algemene reserve.

9 Voorzieningen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Voorzieningen	<u>2.153.444</u>	<u>2.731.848</u>

Voorziening BRIM

	<u>2019</u>
	€
Stand per 1 januari	36.487
Bijdrage rijkssubsidie in het meerjarig onderhoud	36.487
Stand per 31 december	<u>72.974</u>

De voorziening Besluit Rijkssubsiëring Instandhouding Monumenten betreft een ontvangen bijdrage vanuit het Rijk ten behoeve van periodieke onderhoudskosten.

Voorziening instandhoudingsfonds

	<u>2019</u> €
Stand per 1 januari	392.096
Donatie	10.022
Naar voorziening tongewelf	(50.000)
	<u>352.118</u>
Dotatie	(856)
Naar voorziening verduurzamingsproject	(48.810)
	<u>302.452</u>

De voorziening instandhoudingsfonds heeft betrekking op het in stand houden van het monument.

Voorziening verduurzamingsproject

	<u>2019</u> €
Stand per 1 januari	47.936
Van voorziening instandhoudingsfonds	48.810
	<u>96.746</u>

De voorziening betreft een verduurzamingsproject dat mede door een gift van de Bankgiro Loterij mogelijk wordt gemaakt. Het project moet leiden tot een nieuw luchtbehandelingsstelsel en een gebouw beheersstelsel, nieuwe tochtportalen en duurzame verlichting.

Voorziening dak

	<u>2019</u> €
Stand per 1 januari	2.255.329
Dotatie	520.000
	<u>2.775.329</u>
Vrijval	(109.056)
Onttrekking	(1.035.001)
	<u>1.631.272</u>

De voorziening dak heeft betrekking op het in stand houden van het dak van het monument.

Voorziening Tongewelf

	<u>2019</u>
	€
Stand per 1 januari	0
Van voorziening instandhoudsfonds	50.000
Stand per 31 december	<u>50.000</u>

De voorziening tongewelf heeft betrekking op het in stand houden van het tongewelf van het monument.

10 Kortlopende schulden

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter van de kortlopende schulden.

11 Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Loonheffing	5.942	4.336

12 Overige schulden en overlopende passiva

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Vooruitontvangen huur	15.660	12.500
Reservering vakantiegeld	6.766	3.625
Overlopende passiva	9.651	3.500
	<u>32.077</u>	<u>19.625</u>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Informatieverschaffing over niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichting

De jaarlijkse huurverplichting van het pand bedraagt EUR 12.000. Dit betreft huur van het pand waarin de organisatie is gehuisvest en niet het kerkgebouw zelf.

Gebeurtenissen na Balansdatum

De wereldwijde uitbraak van de Covid-19 pandemie, de hieruit voortvloeiende onzekerheid en marktvolatiliteit en de maatregelen die vanuit overheidswege worden ondernomen om de uitbraak te controleren, betreft een gebeurtenis na balansdatum die geen nadere informatie geeft over de feitelijke situatie op balansdatum. Tot dusverre heeft de Stichting te maken gehad met een afname van de omzet, welke is ondervonden door de Covid-19 pandemie. Verder verwijzen wij naar pagina 13, de tekst onder “Informatieverschaffing over continuïteit”.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Donaties en giften

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Zuiltje	890	2.052
Stiltecentrum	645	1.570
Particuliere giften	1.000	699
Diverse giften	0	1.200
	<u>2.535</u>	<u>5.521</u>

13 Subsidies

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Gemeente Naarden	44.445	43.702

14 Overige baten

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Concerten	146.698	170.467
Beurzen	30.564	29.685
Huur Protestantse Gemeente te Naarden	30.510	30.383
Huwelijken en herdenkingen	23.077	8.000
Diners en recepties	6.963	15.099
Verkopen kerkwinkel	1.945	4.059
Lezingen en presentaties	1.880	22.827
Entreegeld en rondleidingen	1.035	1.049
Diversen	27.268	53.814
	<u>269.940</u>	<u>335.383</u>

15 Lasten uit hoofde van personeelsbeloningen

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Lonen	150.287	146.737
Sociale lasten	26.327	21.929
Pensioenlasten	12.076	12.722
	<u>188.690</u>	<u>181.388</u>

Bezoldiging bestuurders

Er is geen sprake van bezoldiging van bestuurders.

Gemiddeld aantal werknemers

2019

Gemiddeld aantal werknemers	<u>Aantal</u> 2,62
-----------------------------	-----------------------

2018

Gemiddeld aantal werknemers	<u>Aantal</u> 2,49
-----------------------------	-----------------------

16 Overige personeelsbeloningen

	<u>2019</u> €	<u>2018</u> €
Overige personeelskosten	15.490	27.407

17 Exploitatie gebouw en inventaris

	<u>2019</u> €	<u>2018</u> €
Energiekosten	35.518	33.778
Inkoop podium	19.097	23.468
Onderhoud gebouwen	13.491	17.742
Verzekeringen	12.876	10.939
Schoonmaakkosten	12.605	13.327
Verkeersregelaars	6.635	7.307
Huur meubilair	4.541	6.325
Overige exploitatiekosten	11.891	14.084
	<u>116.654</u>	<u>126.970</u>

18 Beheer- en administratiekosten

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Correctie BTW	51.210	14.009
50% btw voorziening dak	(109.056)	0
Doorberekende kosten St. Annastraat	10.507	10.330
Reclame- en advertentiekosten	8.549	3.532
Accountants en adviseurs	5.059	5.318
Kantoorbenodigdheden	2.706	855
Porti	7	79
Overige kantoorkosten	6.484	6.093
	<u>(24.534)</u>	<u>40.216</u>

Naarden, 30 juni 2020
Stichting Grote Kerk Naarden

Het bestuur,
Evert Verhulp

Het bestuur,
Hélène Keurentjes- van Melle

Het bestuur,
Bob Custers

Het bestuur,
Frans Pigeaud

Het bestuur,
Getrude Schermer

Samenstellingsverklaring van de accountant

Aan: Opdrachtgever

De jaarrekening van Stichting Grote Kerk Naarden te Naarden is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2019 en de staat van baten en lasten over 2019 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, 'Samenstellingsopdrachten'. Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Grote Kerk Naarden. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook van uitgaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Wij wijzen op de toelichting in 'Informatieverschaffing over continuïteit' van de jaarrekening waarin het management de mogelijke invloed en gevolgen van het COVID-19 (Corona) virus op de entiteit en op de omgeving waarin de entiteit opereert alsmede de genomen en geplande maatregelen om met deze gebeurtenissen en omstandigheden om te gaan heeft beschreven. In deze toelichting is beschreven dat er onzekerheden bestaan en dat het daarom op dit moment redelijkerwijs niet goed mogelijk is de toekomstige effecten in te schatten.

Utrecht, 30 juni 2020

PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V.

drs. R.M.J. Kraan RA

*PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V., Newtonlaan 205, 3584 BH Utrecht, Postbus 85096,
3508 AB Utrecht
T: 088 792 00 30, F: 088 792 94 87, www.pwc.nl*

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.